

Økonomisk Råd

Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit

Grønlands Økonomi 2016

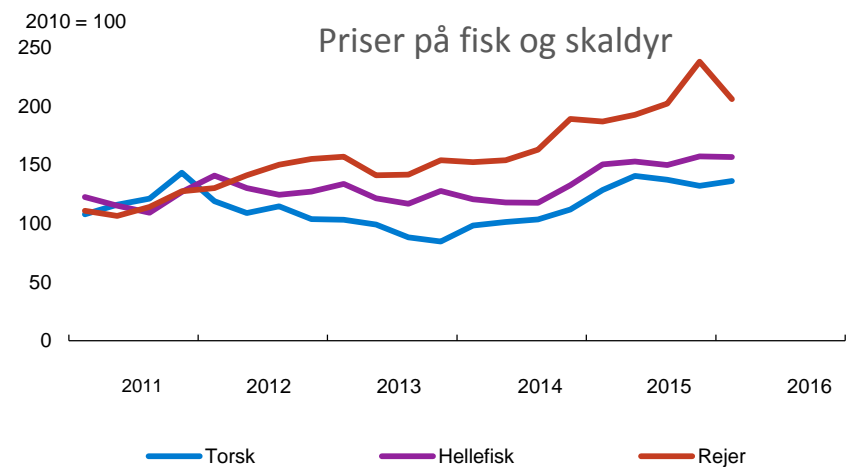
Konjunkturudsigter

Aktuel økonomisk politik

Uddannelse

Aningaasaqarneq siuariartorfiuvoq

- Aalisarneq
  - Raajat pisarineqartut amerleriartut
  - Akit iluarsiarput
- Sanaartortitsinerit
- Inuussutissarsiutit ineriartorfiuneranni pingaarutilimmik allanngortoqarsimanngilaq

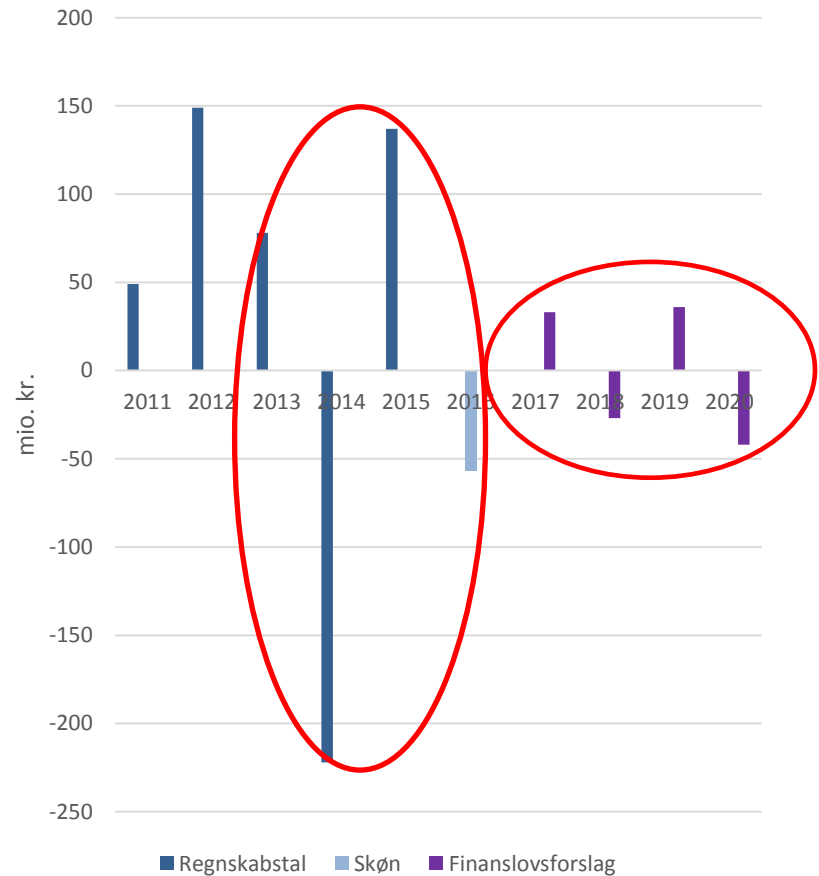

Suliffeqarneq - aqqissuussaanut ajornartorsiuteqarneq

- Suliffissarsiortut nalunaarsorneqartut ikiliartorput - suliassaqarnerulernerup kinguneranik
- Suliffinni ajornartorsiutaasut suli iluarsineqanngillat - pingasoriaamik ajornartorsiut:
  - piginnaasat
  - Sumiinneq apeqqutaavoq
  - Iliuuseqarusussuseq (suleqatigiinnermi ajornartorsiuteqarneq, piareersimanissamut piunnaasaqarneq)
- Sulisinnaasut ilinniakkatigut pisinnaasaqarnerunissaat iluaqutaalluarnerusinnaavoq

Pisortat aningaasaqarnerat

- 2015 aamma 2016-imi malunnaatilinnik pitsanngoriarpoq (?)
- Oqimaaqatigiittoqarnissaanik piunasaqarneq aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi anguneqarpoq
- Pitsanngortitsisoqassasoq nalunaarutigineqarpoq - suliaqarneq angusaqarfiulluarpoq
- Missingersuutinut/naatsorsuuseri nermut inatsit nutaaq
  - Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu aningaasaqarnermik aqutsilluarneq

Attanneqarsinnaasumik aningsarsiornikkut siuarsaanissamullu pilersaarut

- Inuussutissarsiutigut periarfissanik aamma pisortat aningaasaqarnerannik attanneqarsinnaasunik ineriartortitsineq
- Ataatsimoorluta ajunngitsumik siunnersuuteqarutta = aqqissuusseqqinnerit pisariaqartinneqartut suliarissallugit tunngavissaqassaagut
- Aqqissuusseqqittoqarnissaanut siunnersuuteqarnissamut tunngatillugu pilersaarut soqutaarpiangilaq - aqqissuusseqqinnerit **Iluaaarutit ataatsimut pitsaangorteriarinissaat** pisariaqartinneqaaqat
- Pingaarnertut malitassat:
  - **Ilinniarnikkut angusassanik qaffassaaneq (120 mio. kr.)**
  - Siuariartormermik siuarsaaneq arlalinnullu sammititamik aningaasaqarnermik allannguneq (270 mio. kr.)
  - Pisortat susassa qarfiinik nutaanngorsaaneq (650 mio. kr.)

Inuussutissarsiornermut politikki

- Tapiissutit toqqaannartut toqqaannangitsullu malunnartumik annertusiartorput
  - Suut piumasaqaataappat?
  - Inuussutissarsiutinik imminut napatissinnaasunik ineriartortitsinissamik qulakkeerinnippat?
  - Atugarissaarnerusoqalissappat inuussutissarsiutinik unammillersinnaasunik ineriartortitsinissaq pisariaqarpoq
- Inuussutissarsiutinut politikeqarnermi suliffissat eqqarsaatigalugit
  - Aalisarsinnaanermut akuersissutit, tunitsiveqarneq, nunalerineq
  - Nukissat suliassanut imminut napatissinnaanissamut periarfissaqanngitsunut qilersorsimassappat?
  - Nunami sumiinneq apeqqutaatillugu tunngavilersuisoqarsinnaavoq; piumasaqaatit/tunngaviit ersarissut
- Inuussutissarsiutit tapiiffiginissaannut tunngavissat:
  - Killeqartut
  - Akiliisinnaassuseqarnerup aningaaserivinni/taarsigassarsiniartarfittut naliliisartuni naliliiffiginissaa pisariaqarpoq.

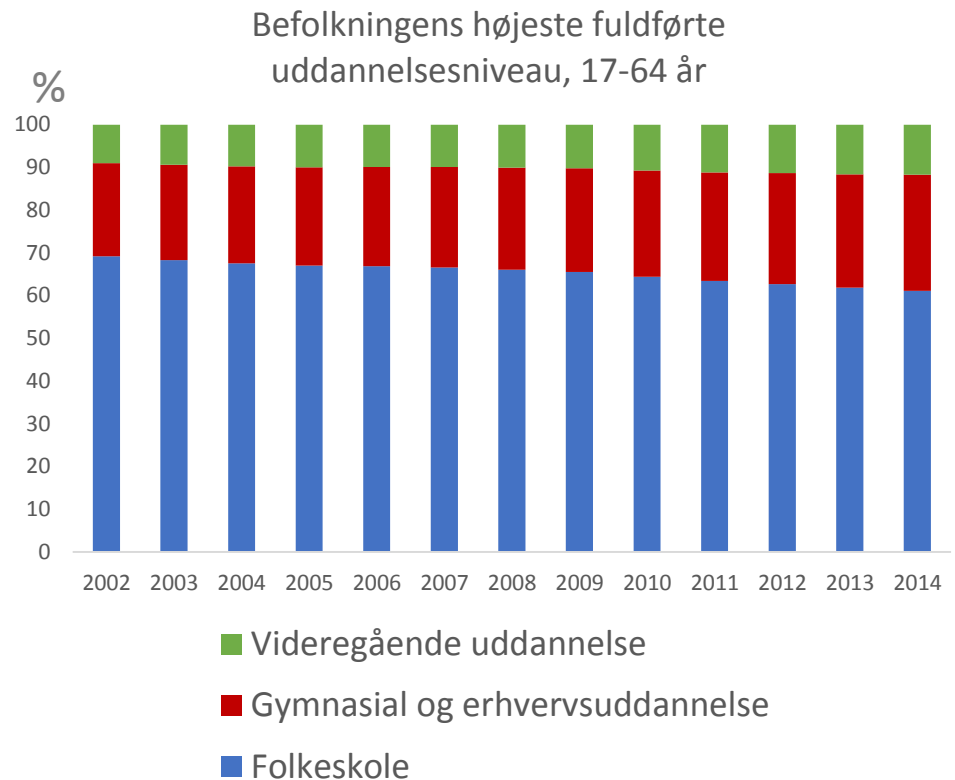
• Malittarisassat pisariinperit, suliffissarneq, qulakkeerussaq

Attaveqaatit

- Silaannakkut angallannermut mittarfinnullu pilersaarutit
  - Takornariaqarneq
  - Inuussutissarsiutit, innuttaasut
- Suliassat ataatsimoortut pillugit siunnersuut angusaqarfiuniartussaag (mittarfiit anginerit mikinerillu)
- Oqallinneq misissueqqissaarnernik pisoqqanik aamma/imaluunniit siunnersuuteqarfiusunik allanik aallaaveqassaaq
- Inuiaqatigiit aningaasaqarniarnerat imminut akilersinnaava?
  - Annertoorujussuarmik aningaasaliisoqarnissaa pisariaqarpoq - toqqaannartumik toqqaannangitsumillu
  - Angallannermut tunngavissaq (akit, takornariartitsinissamut tunngavissat)
  - Missingersuutinut inatsit - aningaasaliinerit atuisunut akitsuuteqartitsinikkut il.il. akilerneqassapput
  - Siunissami sunniutaasussat (suluusalinnut mittarfiit, Mittarfeqarfiit atortullu allat akornanni)
  - Navianartortaa - kina akisussaassava?

Ilinniartitaaneq

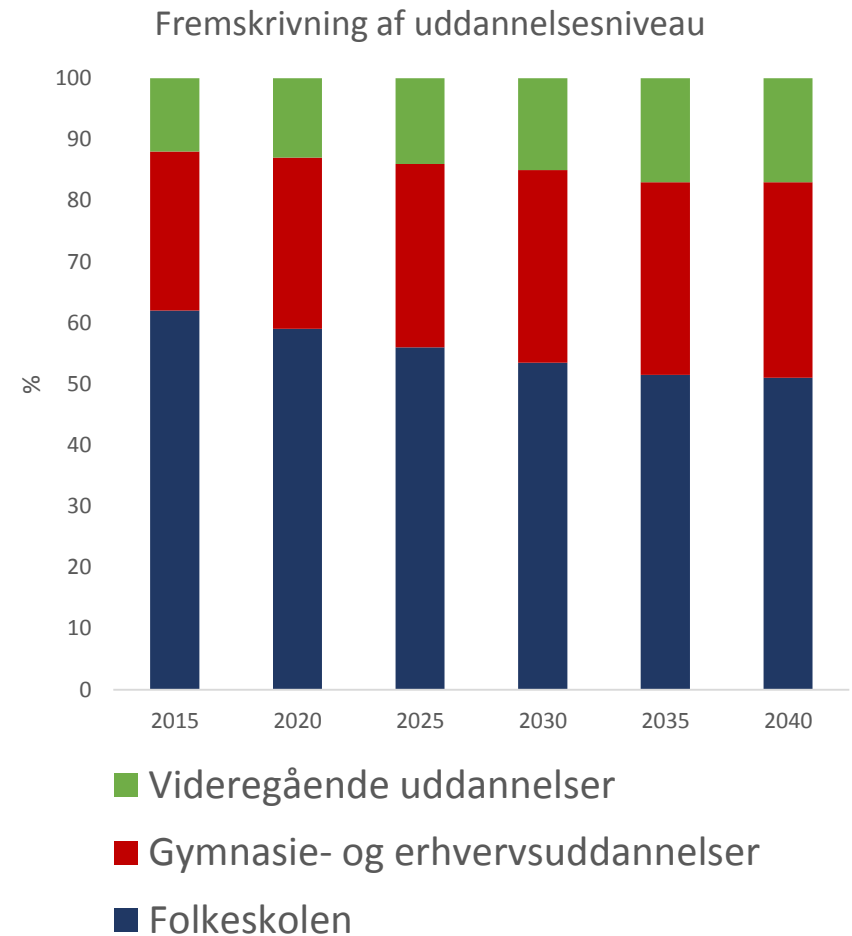
- Ilinniartitaanerit pitsanngoriarfiulaassapput
- Amerlaqisut ilinniarnermik aallartitsisarput, amerlaqisulli taamaatitsiinnartarput
- Inuussut sullitassat amerlaqaat:
  - Suliffeqanngitsut
  - Ilinniarnermik aallartitsisimannngitsut
- Ilinniarnerni sulisunik atuinerujussuaq

Ilinniarnerni pitsanngorsaasoqarnissaa pisariaqartinneqaqaaq

- Siumut naatsorsuineq - 2040-p tungaanut pitsanngoriaatissat amerlanngillat
- Nunanut allanut sanilliulluta ilinniartitaanikkut kinguarsimaqaagut
- Unammisassaq annertoq
  - Amerlassutsit
  - Pitsaassuseq
- Inuiaqatigiit aningaasatigut iluanaarnissaanni inuussutissarsiutitigut periarfissat nutaat ineriartortinnissaat apeqqutaassanngillat!
- Sutigut tamatigut suliniuteqarluarnissaq pisariaqarpoq
  - Meeqqat atuarfiat
  - Ataatsimut sulisoqartariaqarpoq (politikerit/atuarfimmi aqutsisut/atuartisisut/atuartut)
  - Naalakkersuinikkut ningaartinneqarnernaag

Qujanaq